

NHL Stenden Hogeschool

B Accountancy

Opleidingsbeoordeling met erkenning ITK

Samenvatting

In oktober 2025 is de bestaande hbo-bacheloropleiding Accountancy van NHL Stenden Hogeschool bezocht door een visitatiepanel van NQA. De opleiding heeft een voltijdsprogramma van 240 EC dat in Leeuwarden wordt aangeboden.

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de opleiding in zijn geheel als **positief**. De opleiding richt zich op de administratieve en fiscale dienstverlening, controle en advisering. Kenmerkend is het inhoudelijke niveau van de opleiding. Relatief vroeg in het programma, halverwege het derde jaar vindt de OverAll-Toets (OAT) plaats. Een aanzienlijk deel van de kennis wordt in deze toets op eindniveau aangetoond. Daarna biedt het programma studenten volop gelegenheid om het geleerde en de vaardigheden in de beroepspraktijk toe te passen.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De opleiding leidt professionals op voor functies in accountancy en in de financieel-administratieve dienstverlening. Het profiel van de opleiding is goed doordacht waarbij de nadruk ligt op het praktijkgericht opleiden. De afstemming met het beroepenveld is sterk en de opleiding beschikt over een actieve Werkveld Advies Commissie (WAC). De beoogde leerresultaten zijn uitgewerkt in negen leeruitkomsten die aansluiten op het landelijk vastgestelde Beroeps- en Opleidingsprofiel (BOP) van Accountancy. De beoogde leerresultaten komen daarmee overeen met de HBO-standaard en met niveau NLQF 6 volgens het Nederlandse kwalificatieraamwerk. Aan de hand van het ZelCom model zijn leeruitkomsten op drie niveaus uitgewerkt waarbij telkens een relatie wordt gelegd met de kennisbasis en de vaardigheden van het landelijke profiel. Aanvullend zijn de kennisbasis, vaardigheden en houdingsaspecten ook gerelateerd aan de generieke eindtermen van de Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) en voldoen de leerresultaten ook aan deze eindtermen.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Er is een eenduidige relatie tussen de beoogde leerresultaten en de inhoud van het programma. De leeruitkomsten zijn namelijk gelijk aan de onderdelen van het programma waardoor de doorlopende leerlijnen duidelijk te herkennen zijn. Het panel vindt de inhoud van het programma actueel en praktijkgericht. De docenten beschikken over de benodigde inhoudelijke expertise en relevante praktijkervaring is in ruime mate bij de docenten aanwezig. Daarnaast zijn er voor docenten trainingen en cursussen, zoals in feedbackgeletterdheid en het criteriumgericht interviewen. Alle docenten beschikken over de benodigde kwalificaties in didactiek en examinering. De studenten zijn tevreden over de inhoudelijke en onderwijskundige kwaliteiten van de docenten. Zowel de atelierbegeleiding als de individuele begeleiding is van een goede kwaliteit. Kenmerkend voor de onderwijsleeromgeving is het uitdagende karakter en het inhoudelijk hoge niveau van de opleiding zoals blijkt uit het plannen van de afname van de OAT als eerste kans in het derde jaar.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De toetsing wordt zorgvuldig uitgevoerd waarbij de leeruitkomsten aan de hand van verschillende datapunten worden aangetoond. Voor studenten is het duidelijk waaraan ze moeten voldoen om een leeruitkomst

aan te tonen. De opleiding streeft naar een holistische wijze van toetsing, maar benadert de toetsing nog behoorlijk analytisch en exact. Een meer holistische benadering is te adviseren. Ten aanzien van de reflecties op elke leeruitkomst en op elk niveau is het aan te bevelen om dit te heroverwegen, zodat deze reflecties voor studenten zinvoller worden en het leerproces van studenten beter ondersteunen.

Het verbeteren en borgen van de toetskwaliteit is van een goed niveau. De Examencommissie vervult haar wettelijke taken adequaat en is goed gepositioneerd. Er is sprake van onafhankelijk toezicht op de toetskwaliteit en de toetsing wordt meer dan voldoende geëvalueerd. Met name de kalibraties en intervisies die intern, extern en met het werkveld plaatsvinden zijn indrukwekkend. Deze aandacht leidt tot een gedegen systeem van toetsing waarover de studenten tevreden zijn.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De eindwerken laten zien dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd voor wat betreft het hbo-bachelorniveau (NLQF 6) en de inhoudelijke relevantie van de bestudeerde beroepsproducten. De afstudeerdossiers bestaan uit drie onderdelen die samen een compleet beeld geven van het eindniveau. Door de OAT in jaar 3 te plaatsen, is er veel ruimte om werkplekervaring op te doen. Dit is positief voor het leerproces en leidt tot een natuurlijke en geleidelijke overgang van opleiden naar werken. De ervaring leert dat afgestudeerden terecht komen in passende functies en ruim voldoen aan de verwachtingen van het beroepenveld.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	7
Schets van de opleiding / Karakteristiek	9
Terugblik vorige visitatie	10
Beoordeling NVAO-standaarden	11
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	12
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	16
Standaard 3 Toetsing	21
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	24
Eindoordeel over de opleiding	27
Aanbevelingen	28
Bijlagen	29
1. Bezoekprogramma	30
2. Bestudeerde documenten	32

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bacheloropleiding Accountancy van NHL Stenden Hogeschool. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van NHL Stenden Hogeschool en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het een aanbeveling voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, de Uitvoeringsregels accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland 2024* van de NVAO en de *NQA Handleiding Opleidingsvisitaties Hoger Onderwijs 2024 Opleidingsbeoordeling met erkenning ITK*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 13 en 14 oktober 2025. Het visitatiepanel bestond uit:

Naam	Rol	Korte functieomschrijving
De heer drs. J. de Beuze AA	Voorzitter	Accountant en eigenaar van ConnAcc – Connected Accountant te Zevenaar,
Mevrouw van Zutphen MLI	Lid	Manager onderwijsgroep Law, Entrepreneurship en Finance, Hogeschool Windesheim,
De heer drs. M.J. Vaanholt	Lid	Partner/family officer, Arend & Markslag B.V. Tot 2022 hoofddocent/onderzoeker Accountancy Saxion,
Mevrouw J.E. de Koning	Student-lid	Student B Finance & Control, Avans Hogeschool.

De heer A.B.C. Hoitink, auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

De opleiding B Accountancy is ingedeeld in de visitatiegroep HBO Accountancy groep 3. Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. De afstemming tussen de panels wordt verder geborgd door de ondersteuning van, zo veel mogelijk, dezelfde auditor vanuit NQA en andere evaluatiebureaus en door de inzet van getrainde voorzitters.

Werkwijze panel en procesverloop

Voor de opleidingsbeoordeling heeft de opleiding een zelfevaluatie en bijlagen aangeboden. Voor de beoordeling van de gerealiseerde leerresultaten heeft het panel vijftien afstudeerdossiers van recent afgestudeerden bestudeerd. Deze vijftien dossiers zijn geselecteerd op basis van een groslijst van alumni van de afgelopen twee jaar. Bij de selectie is rekening gehouden met de variatie in waardering van de afstudeerdossiers.

Centraal in de beoordeling stond het bezoek van het panel, bestaande uit deskundige *peers*. Twee weken voorafgaand aan het visitatiebezoek heeft het vooroverleg en materiaalbestudering

bij de opleiding plaatsgevonden en heeft het panel kennis gemaakt met de opleiding, tijdens de zogenaamde agenderende audit. Voor een overzicht van het ter inzage gelegde materiaal zie bijlage 2. In het overleg zijn de panelleden geïnstrueerd over de werkwijze van NQA en het NVAO-kader en zijn voorlopige bevindingen besproken. Zowel tijdens het vooroverleg als tijdens de visitatie zijn bevindingen voortdurend gedeeld. Tijdens het visitatiebezoek heeft het panel gesproken met diverse stakeholders van de opleiding, waaronder met studenten, docenten (examinatoren) en vertegenwoordigers van het werkveld. Aan het einde van de bezoekdag is de door het panel verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en tot een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter van het panel het eindoordeel en belangrijke bevindingen meegedeeld aan de opleiding. De visitatiedag sloot af met het ontwikkelgesprek tussen het panel en vertegenwoordigers van de opleiding. Medewerkers en studenten van de opleiding zijn in de gelegenheid gesteld om het panel (via mail) te benaderen buiten de bezoekdag om (inloopsprekuren). Hiervan is geen gebruik gemaakt.

Na het visitatiebezoek is een conceptrapportage opgesteld, die is voorgelegd aan het panel. Met de input van de panelleden is een tweede conceptrapportage opgesteld die ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd aan de opleiding. De panelleden hebben kennis genomen van de reactie van de opleiding en waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

De voorzitter en secretaris verklaren dat de beoordeling van de opleidingen in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden en dat het gehele panel akkoord is met de inhoud van het rapport.

Schets van de opleiding / Karakteristiek

De bacheloropleiding Accountancy maakt onderdeel uit van de Academy of Business & Leadership van NHL Stenden. Tot deze academie behoren in totaal vier Ad-opleidingen en zeven bacheloropleidingen. Naast Accountancy biedt de academie opleidingen aan in Finance & Control, Finance Tax & Advice, Logistiek, Bedrijfskunde, International Business en Human Resource Management. In de uitvoering van het onderwijs werkt Accountancy nauw samen met de bacheloropleidingen Finance & Control en Finance Tax & Advice. Door deze samenwerking ontstaat er een cluster van financiële opleidingen met in totaal circa 600 studenten. Vijf jaar geleden lag dit aantal nog rond de 750 studenten waarvan ruim 200 Accountancy studenten. Sindsdien is de instroom geleidelijk aan gedaald. Op het moment van deze accreditatie heeft de opleiding Accountancy ruim 130 studenten.

Vanaf 2019 werken de financiële opleidingen van NHL Stenden nauw samen aan het ontwikkelen van nieuwe programma's. In de basis gaan deze programma's uit van dezelfde set van leeruitkomsten en heeft elke opleiding een specifiek opleidingsprofiel. Door de programma's in de eerste twee jaren te baseren op een vergelijkbare brede gemeenschappelijke basis met vergelijkbare leeruitkomsten ontstaat er op deze wijze ruimte voor het invullen van een programma dat inhoudelijk specifiek in gaat op het profiel van de opleidingen. Deze ontwikkeling is recent afgerond; vanaf studiejaar 2024-2025 zijn de nieuwe programma's volledig ingevoerd en is het programma in zijn geheel gebaseerd op leeruitkomsten.

Basisgegevens opleiding

Instelling	
Naam in RIO	NHL Stenden Hogeschool
Adres	Rengerslaan 8-10, 8917 DD Leeuwarden
Website	https://www.nhlstenden.com
BRIN-nummer	31FR
Status	Bekostigd
ITK	Positief
Opleiding	
Eerste naam in RIO	B Accountancy
Locatie	Leeuwarden
ISAT-code	34406
RIO-onderdeel	Economie
Oriëntatie en Niveau	Hbo
Voertaal	Nederlands
Opleidingstrajecten	Fast-track voor vwo-studenten
Joint Programme	Niet van toepassing
Verleende graad en toevoeging van de graad	Bachelor of Science
Studielast in EC	240
Variant(en)	Voltijd
Inleverdatum	1 mei 2026
Datum locatiebezoek beoordelingspanel	13 en 14 oktober 2025

Terugblik vorige visitatie

Bij de vorige visitatie in 2019 zijn meerdere financiële opleidingen tegelijkertijd gevisiteerd en is er een aantal aanbevelingen gegeven. Hieronder wordt aangegeven hoe de opleiding met deze aanbevelingen is omgegaan.

Standaard 2

- *Verken de mogelijkheden om meer aandacht te besteden aan het onderwerp Data Analytics in de bacheloropleidingen.*

Het onderwerp Data Analytics heeft een plek gekregen in de het programma van de eerste twee leerjaren. In het vierde leerjaar is Data Analytics een onderdeel van leeruitkomst 3 Performance Management.

- *Probeer in alle vier opleidingen studenten meer ervaring op te laten doen met multidisciplinair werken, bijvoorbeeld door studenten van de verschillende opleidingen samen te laten werken in de ateliers.*

Er is een aantal ateliers ingericht waarin studenten ervaringen kunnen opdoen met multidisciplinair werken. Een aansprekend voorbeeld is het Inclusive Community Lab Fryslân (ICLF). Dit lab bestaat sinds 2020 en komt voort uit een samenwerking tussen de Academie Gezondheid en de Academie Welzijn en Business & Leadership. In dit lab werken studenten aan concrete vraagstukken op het gebied van armoede en inclusie. Een ander voorbeeld is het project Fix Your Finance waarbij studenten van de financiële opleidingen samenwerken met studenten van de opleiding Social Work.

Standaard 3

- *Probeer de hoeveelheid toetsen in het nieuwe curriculum wat terug te brengen aan de hand van de uitgangspunten vermeld in de Uitwerkingsnotitie Toetsing en maak daarbij gebruik van de mogelijkheden voor formatieve toetsing.*

Het panel vindt dat het programma dat is gebaseerd op leeruitkomsten een goede basis vormt voor het verminderen van het aantal toetsen. Het panel ziet mogelijkheden voor het verder terugbrengen van het aantal toetsen zoals bij standaard 3 wordt aangegeven.

- *Zorg ervoor dat examinatoren van eindwerken hun rubrics beoordeling voorzien van een korte toelichting ten behoeve van de navolgbaarheid van het oordeel.*

De opleiding hanteert voor het beoordelen van de eindwerken een beoordelingsformulier met een single point rubric. Dit leidt ertoe dat de gegeven oordelen in voldoende mate worden toegelicht, zoals het panel bij het bestuderen van de eindwerken heeft vastgesteld.

Standaard 4

- *Hanteer randvoorwaarden, zoals lengte en taal, voor de eindwerken ten behoeve van de verhoging van de kwaliteit van de eindwerken.*

Uit de studiehandleidingen en de bestudeerde eindwerken blijkt dat er randvoorwaarden zijn voor de omvang en de vormgeving van de eindwerken.

Op basis van deze bevindingen concludeert het panel dat de opleiding adequaat is omgegaan met de aanbevelingen die bij de vorige accreditatie zijn gegeven.

Beoordeling NVAO-standaarden

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De opleiding leidt professionals op voor functies in de accountancy en de financieel-administratieve dienstverlening. Door automatisering en Artificial Intelligence (AI) verschuiven deze functies behoorlijk in de richting van het controleren, analyseren en adviseren over financiële informatie. Het profiel van de opleiding is goed doordacht en de nadruk ligt in dit profiel op een praktijkgericht programma. Het panel is onder de indruk van de gedegen afstemming met het werkveld. De opleiding heeft ambassadeurs aangesteld om het werkveld bij de opleiding te betrekken en beschikt over een Werkveld Advies Commissie (WAC) die actief betrokken wordt bij het ontwikkelen van de opleiding. Aan de hand van negen leeruitkomsten heeft de opleiding de beoogde leerresultaten geformuleerd. De leeruitkomsten sluiten aan op het landelijk vastgestelde Beroeps- en Opleidingsprofiel (BOP) van Accountancy. Daardoor komen de leeruitkomsten overeen met de HBO-standaard en met het niveau NLQF 6 volgens het Nederlandse kwalificatieraamwerk. In de uitwerking van de leeruitkomsten onderscheidt de opleiding drie niveaus volgens het ZelCom-model. Per niveau legt de opleiding een relatie met de kennisbasis en de vaardigheden van het landelijke profiel. Aanvullend zijn de kennisbasis, de vaardigheden en houdingsaspecten ook gerelateerd aan de Generieke eindtermen van de Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA). Daarmee voldoen de beoogde leerresultaten ook aan de eindtermen van CEA en is de inhoud geborgd voor het inrichten van de onderwijsleeromgeving.

Onderbouwing

Ontwikkelingen in het werkveld

Het domein van Accountancy is behoorlijk in ontwikkeling ten gevolge van digitale en technologische veranderingen. Het voeren van een administratie wordt in hoog tempo geautomatiseerd en AI wordt hierbij in toenemende mate gebruikt. Door deze ontwikkelingen komt meer informatie beschikbaar die bovendien direct te raadplegen is. Naast financiële informatie is dit ook niet-financiële informatie zoals gegevens over duurzaamheidsdoelstellingen, tevredenheidsgegevens van medewerkers, gegevens van leveranciers. Ondernemingen en organisaties willen op basis van deze informatie sneller en directer reageren. De kerntaken van afgestudeerden verschuiven hierdoor meer in de richting van het analyseren van, en het adviseren over deze financiële en niet-financiële informatie.

Opleidingsprofiel

De opleiding leidt op voor functies in accountancy en de financieel-administratieve dienstverlening. Afhankelijk van werkervaring en eventueel een vervolgstudie kunnen dit diverse functies zijn. De kerntaak komt neer op het toevoegen van kwaliteit aan financiële en overige

informatie die relevant is voor de bedrijfsvoering van een onderneming of organisatie. Typerende werkzaamheden zijn hierbij het samenstellen, beoordelen en controleren van, of het adviseren over (financiële) informatie. Ethiek en professioneel gedrag spelen hierbij een belangrijke rol, evenals het vermogen om vraagstukken te kunnen identificeren en te (helpen) oplossen. De opleiding legt daarom in haar profiel extra nadruk op persoonlijk leiderschap en op design thinking. Het streven is om studenten al vroeg in de opleiding kennis te laten maken met de praktijk, zodat zij zich praktijkgericht kunnen ontwikkelen, zowel op persoonlijk als op professioneel vlak.

Beoogde leerresultaten

Voor het beschrijven van de beoogde leerresultaten hanteert de opleiding een set van negen leeruitkomsten. In een course document legt de opleiding een heldere relatie met het Beroeps- en opleidingsprofiel (BOP) van Accountancy dat in 2017 is gepubliceerd door het Landelijk Opleidingsoverleg Accountancy. Dit landelijke profiel onderscheidt voor de bacheloropleiding de volgende beroepstaken:

- Administratieve dienstverlening,
- Fiscale dienstverlening,
- Controle (Assurance),
- (Bedrijfseconomische) advisering.

Daarnaast zijn in het course document de kennisbasis, de vaardigheden en de professionele houdingsaspecten van BOP Accountancy gerelateerd aan de eindtermen van de Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA). Zo laat de opleiding zien dat de leeruitkomsten inhoudelijk overeenkomen met het BOP Accountancy en aansluiten op de generieke eindtermen van CEA. Bovendien is het BOP Accountancy gerelateerd aan de standaard voor het Hoger Economisch Onderwijs en aan de HBO-standaard. De leeruitkomsten sluiten daardoor aan op het bachelorniveau NLQF 6 volgens het Nederlandse kwalificatieraamwerk. De thema's van de CEA eindtermen zijn gerelateerd aan de controlepraktijk of aan de functie van financieel-administratief dienstverlener MKB. Voor de inhoud van de opleiding zijn deze eindtermen behoorlijk bepalend. In de onderwijsuitvoering betekent dit dat van de 240 EC ongeveer 140 EC door de CEA zijn voorgeschreven. De opleiding participeert in een landelijk AC-scholenoverleg om de inhoud van de programma's goed met de CEA af te stemmen. Het AC-scholenoverleg biedt daarnaast twee keer per jaar de OverAll-Toets (OAT) aan. Deze landelijke toets bestaat uit de volgende drie kernvakken:

- IC-AIS (Internal Control Accounting Information Systems),
- Audit & Assurance,
- Financial Accounting (Externe Verslaggeving).

Als studenten de OAT succesvol afronden en de bacheloropleiding afsluiten, kunnen ze vervolgens deelnemen aan een post hbo-opleiding tot AA- (accountant-administratieconsulent) accountant en tot RA- (register accountant) accountant.

Aan de hand van het ZelCom-model zijn de leeruitkomsten op drie niveaus uitgewerkt, met een oplopend niveau in zelfstandigheid en complexiteit. Het einde van het eerste leerjaar komt hierbij overeen met niveau één. Aan het einde van het tweede leerjaar wordt niveau twee bereikt en aan het einde van de opleiding niveau drie. Figuur 1 geeft een overzicht van de negen leeruitkomsten met een omschrijving van niveau drie. Twee leeruitkomsten bereiken in deze opleiding niveau twee. Dit zijn de leeruitkomst LO1 Strategic Management en de leeruitkomst LO6 Operations

Management. Het panel vindt dit eindniveau voor deze leeruitkomsten passend bij het profiel van de opleiding. Naast onderstaande omschrijvingen is er ook een beschrijving gemaakt van de benodigde kennis en vaardigheden die nodig zijn om een leeruitkomst aan te tonen. Daarmee vormen deze leeruitkomsten wat het panel betreft een goede basis voor het inrichten van de onderwijsleeromgeving.

Leeruitkomst (LO)	Omschrijving (niveau 3)
LO1 Strategic management	Het analyseren en duiden van relevante trends en ontwikkelingen in de externe omgeving van de organisatie en het geven van advies aan het (lijn) management met als doel het nemen van de juiste strategische beslissingen voor een organisatie.
LO2 Performance management (management & control)	Het evalueren van en adviseren over het ontwerpen van het managementcontrolesysteem van een organisatie, gericht op sturing, beheersing en monitoring van waardecreatie van een organisatie, zodanig dat de (strategische) doelen bereikt worden.
LO3 Performance management (data)	Het selecteren en toepassen van geschikte analysemethodes gericht op het nemen van passende operationele/tactische beslissingen voor de organisatie.
LO4 Governance, risk & compliance	Het adviseren over de inrichting van een betrouwbare informatievoorziening en van bedrijfsprocessen (top-down) gericht op het managen van risico's in een organisatie.
LO5 Finance	Adviseren over investerings-, financierings- en waarderingsvraagstukken, rekening houdend met fiscale aspecten en financiële risico's.
LO6 Operations management	Adviseren over de optimale inrichting en het beheren van een geautomatiseerde informatievoorziening en processen (bottom-up) in het kader van een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering.
LO7 Reporting	Verantwoordingsoverzichten en integrale jaarverslagen samenstellen en analyseren, rekening houdend met richtlijnen en wet- en regelgeving.
LO8 Audit & assurance	Het uitvoeren van externe (wettelijke en overige) werkzaamheden (assurance en aan assurance verwante opdrachten) op financiële overzichten en overige informatie volgens de geldende accountantswet- en regelgeving, alsmede het verzorgen van de rapportages omtrent de conclusies en bevindingen van de uitgevoerde werkzaamheden.
LO9 Tax	Het verzorgen en plannen van reguliere (niet complexe) belastingaangiften voor een in Nederland gevestigde onderneming in het middenbedrijf, zowel voor de onderneming als voor de ondernemer.

Figuur 1: leeruitkomsten Bacheloropleiding Accountancy NHL Stenden (ZER 2025)

Verbinding met het werkveld

De opleiding is nauw verbonden met het werkveld. Het werkveld wordt actief benaderd door de opleiding om actuele ontwikkelingen mee te nemen in de leeruitkomsten. Bovendien is het direct betrokken bij het onderwijs dat voor een belangrijk deel plaatsvindt in ateliers waarin studenten werken aan praktijkvraagstukken. Een aantal docenten is als ambassadeur aangesteld om actief het werkveld bij de opleiding te betrekken. Dit heeft er onder andere toe geleid dat de WAR is vernieuwd. Deze WAC komt jaarlijks minimaal twee keer bijeen, eenmaal als WAC van de opleiding Accountancy en eenmaal samen met de commissies van alle financiële opleidingen van NHL Stenden. Uit de notulen blijkt een actieve betrokkenheid. Onderwerpen als de invloed van AI

op het beroepenveld en de gevolgen van de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) voor het MKB zijn met de opleiding besproken. De CSRD is een Europese richtlijn t.a.v. rapportages over de duurzaamheid van organisaties en bedrijven. De WAC heeft daarnaast advies gegeven over de invulling van het thema persoonlijk leiderschap en over de onderwijsvernieuwing. Dit laat ook de sterke betrokkenheid van het werkveld bij de koers van de opleiding zien.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Er is een eenduidige relatie tussen de beoogde leerresultaten van de opleiding en de inhoud van het programma. De leeruitkomsten vormen de onderdelen van het programma waardoor er doorlopende leerlijnen ontstaan. Het panel vindt de inhoud van het programma actueel en praktijkgericht. De docenten hebben meer dan voldoende inhoudelijke expertise en beschikken over relevante praktijkervaring. Naast de inhoudelijke expertise is er ruim aandacht voor trainingen en cursussen die aansluiten op de onderwijsuitvoering. Alle docenten die meer dan een jaar in dienst zijn beschikken over de kwalificaties in didactiek en examinering. Aanvullend nemen docenten deel aan cursussen in feedbackgeletterdheid en aan trainingen in criteriumgericht interviewen. De studenten zijn tevreden over de inhoudelijke en onderwijskundige kwaliteiten van de docenten. Met name de atelierbegeleiding is van een goede kwaliteit, evenals de individuele begeleiding van de professionele en persoonlijke ontwikkeling. Kenmerkend voor de onderwijsleeromgeving is het uitdagende karakter en het hoge inhoudelijke niveau. Dat geldt zeker ook voor het versnelde traject voor vwo-studenten dat vanaf september 2023 is ingevoerd. Het panel adviseert de opleiding om de studeerbaarheid van dit traject kritisch te blijven volgen.

Onderbouwing

Opzet van het programma

Het programma bestaat uit acht semesters van 30 EC. De semesters van de eerste twee jaren zijn opgebouwd uit programmaonderdelen van 5 of 10 EC. Het programma start met een brede oriëntatie op het domein van Accountancy. De studenten maken in het eerste jaar kennis met financiële overzichten, leren de basisprincipes van het administreren en leren hoe deze administratie is gerelateerd aan jaarverslagen en de belastingaangiftes. Daarna verdiepen studenten zich in het tweede jaar verder in Accountancy. Het eerste semester van het derde jaar staat in teken van de OverAll-Toets (OAT). De voorbereiding bestaat uit onder andere uit het opstellen van controleplan voor een bestaand bedrijf. Aanvullend schrijven studenten een managementletter met aanbevelingen ten aanzien van de interne beheersing van het bedrijf. Door deze opdrachten en door onderwijs en workshops te volgen werken studenten naar de OAT toe. Nadat de OAT is afgerond, gaan ze in het daaropvolgende semester praktijkervaring opdoen in het semester Werkplek 1. In het vierde jaar is er gelegenheid voor keuzevakken of minoren en sluiten studenten het programma af met het semester Werkplek 2. Dit semester staat in het teken van een onderzoek voor een accountantskantoor of een andere organisatie. Uiteindelijk leidt dit onderzoek tot een advies ten aanzien van het optimaliseren van het performance systeem en is het programma afgerond.

	Semester 1.1	Semester 1.2	Semester 2.1	Semester 2.2
5	LO1a Strategic Management extern 1	LO1b Strategic Management intern 1	LO2 Performance Management M&C 2	LO1 Strategic Management 2
5	LO5 Finance 1	LO2 Performance Management M&C 1	LO3 Performance Management Data 2	LO5 Finance 2
5		LO3 Performance Management Data 1	LO4 Governance, Risk, Compliance 2	LO7 Reporting & Externe verantwoording 2
5	LO7 Reporting & Externe verantwoording 1	LO4 Governance, Risk, Compliance 1	LO6 Operations Management 2	LO9 Tax 2
5	LO9 Tax 1	LO6 Operations Management 1	LO8 Audit & Assurance 2	
	Semester 3.1	Semester 3.2 Werkplek 1	Semester 4.1	Semester 4.2 Werkplek 2
5	Controle van de jaarrekening	LO6 Operations Management 2 (12 EC)	Minoruimte	LO2 Performance Management M&C 3
5		LO8 Audit & Assurance 2 (12 EC)		
5	OAT		LO4 Governance, Risk, Compliance 3	LO3 Performance Management Data 3
5			LO8 Audit & Assurance 3	
5		LO9 Tax 2 (6 EC)	LO9 Tax 3	

Figuur 2: Programma bacheloropleiding Accountancy (ZER 2025)

Voor aankomende studenten met een vwo-diploma biedt de opleiding een Fast-track aan. Dit traject begint in het tweede jaar waarbij deze studenten toegevoegd worden aan bestaande klassen. De studenten krijgen in dit traject extra begeleiding en ondersteuning als blijkt dat bepaalde voorkennis niet voldoende aanwezig is. In bepaalde programmaonderdelen zoals bij Bestuurlijke Informatievoorziening en Boekhouden is er voor deze studenten standaard extra begeleiding. De Fast-track is twee jaar geleden ingevoerd en de eerste ervaringen zijn wisselend. De belangstelling voor dit traject is tot nu toe minder dan verwacht: jaarlijks stromen in totaal 5 tot 10 studenten in bij alle financiële bacheloropleidingen van de academie. De eerste resultaten laten zien dat een deel van deze studenten in staat is om het programma nominaal te volgen, een deel van hen vertraagt of haakt af. De opleiding volgt de eerste resultaten nauwgezet en heeft de indruk dat een vwo-profiel met economie en bedrijfseconomie een belangrijke voorwaarde is voor het nominaal kunnen doorlopen van dit traject. Het panel adviseert de opleiding de studeerbaarheid van deze Fast-track kritisch te blijven volgen.

Inhoud van het programma

De inhoud van het programma is gerangschikt volgens de negen leeruitkomsten. Dit leidt tot een duidelijke inhoudelijke structuur en tot doorlopende leerlijnen per leeruitkomst. Per leeruitkomst zijn meerdere datapunten aangegeven. Dit zijn bijvoorbeeld beroepsproducten, uitwerkingen van opdrachten, resultaten van kennistoetsen, feedback die is verzameld en reflecties op een leeruitkomst. De inhoud is hierbij duidelijk aangegeven in een studiehandleiding per onderdeel of leeruitkomst. Naast een beschrijving per datapunt bevatten de handleidingen ook rubrics met indicatoren zodat studenten goed op de hoogte zijn waaraan de datapunten moeten voldoen. De

studenten geven ook aan dat ze vooraf goed zijn geïnformeerd zijn over de inhoud van een leeruitkomst en wat er van het wordt verwacht. De programma-onderdelen of leeruitkomsten volgen elkaar op en overlappen elkaar deels zoals in figuur 3 is aangegeven voor het eerste jaar. Volgens het panel ontstaat er zo een inhoudelijk studeerbaar programma waarin studenten integraal hun kennis, vaardigheden en houdingsaspecten aan de hand van leeruitkomsten ontwikkelen.

Jaar 1	Semester	1					2				
Maand		sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	jun
LO1a Strategic Management extern 1		5EC									
LO5 Finance 1			10EC								
LO7 Reporting & Externe verantwoording 1				10EC							
LO9 Tax 1					5EC						
LO1b Strategic Management intern 1						5EC					
LO2 Performance Management M&C 1							5EC				
LO3 Performance Management Data 1								5EC			
LO4 Governance, Risk & Compliance 1									10EC		
LO6 Operations Management 1 incl. LO8 Audit & Assurance										5EC	

Figuur 3: Programma jaar 1 bacheloropleiding Accounting (ZER 2025)

Voor elke leeruitkomst komen studenten wekelijks bijeen in ateliers om aan beroepsproducten en opdrachten te werken. Aanvullend zijn er lessen en workshops die zijn afgestemd op de leeruitkomst. Het panel heeft de studiehandleiding van LO1a Strategic Management Extern ingezien. Deze leeruitkomst betreft het signaleren van ontwikkelingen in de externe omgeving van een organisatie die van belang zijn bij het genereren van oplossingen voor deze organisatie. Studenten werken in deze leeruitkomst aan drie datapunten: een bedrijfsverkenning, een externe analyse en een stakeholderanalyse. Een ander voorbeeld is LO5 Finance. In deze leeruitkomst laten studenten zien dat zij regelmatig voorkomende financiële vraagstukken op operationeel niveau op kunnen lossen. Daarvoor is financiële kennis nodig (datapunt 1), maken studenten een financieringsaanvraag voor een klant (datapunt 2) en beoordelen ze een financieringsaanvraag van een groep collega-studenten (datapunt 3). De casus komt bijvoorbeeld van een schildersbedrijf die de aanschaf van een hybride bus overweegt. De eigenaar van dit bedrijf komt naar het atelier en legt de vraag voor aan de studenten. De casus leidt uiteindelijk tot een onderbouwd advies en een stakeholderanalyse die de studenten bij de afronding van de casus presenteren aan de eigenaar.

Een voorbeeld uit het tweede jaar is LO3 Performance Management Data niveau 2. Voor deze leeruitkomst dragen studenten twee datapunten aan. Het eerste datapunt is het specificeren van kritische succesfactoren (KSF's) en kritische prestatie indicatoren (KPI's) die in de voorgaande leeruitkomst LO2 Performance Management zijn geformuleerd. Studenten laten op deze manier zien dat ze kennis hebben van financiële en niet-financiële analysemethodes. Ze kunnen de keuze voor een bepaalde KPI's beargumenteren en onderbouwen hoe deze KPI's bijdragen aan de besluitvorming van een organisatie. Vervolgens passen de studenten de KPI's toe op een dataset en zetten dit om in een dashboard dat uiteindelijk wordt toegelicht en gepresenteerd. Tot slot reflecteren de studenten op de inhoud en het leerproces van deze leeruitkomst.

De opleiding mag er terecht trots op zijn dat studenten al in de eerste helft van het derde jaar deelnemen aan de OAT. Met een slagingspercentage van 60 tot 70 procent is het resultaat vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde. Bij opleidingen van andere onderwijsinstellingen nemen studenten in het vierde leerjaar deel aan de OAT. In de OAT tonen ze namelijk het eindniveau van LO4 Governance, Risk & Compliance, LO7 Reporting en LO8 Audit & Assurance. Door de OAT in het derde jaar te plannen wordt eerst alle kennis en inzicht behandeld en vindt de toepassing in de beroepspraktijk plaats in de semesters Werkplek 1 en Werkplek 2. De toepassing van de leeruitkomsten LO4 en LO8 vindt plaats in het semester Werkplek 1 en in de verplichte minor van semester 4.1 (zie figuur 2). Overigens komen studenten tijdens de semesters Werkplek 1 en Werkplek 2, wekelijks voor een dag naar de opleiding. Tijdens deze terugkomdagen ontvangen ze inhoudelijke feedback over de beroepsproducten. Daarnaast is er gelegenheid om gericht te werken aan bepaalde vraagstukken, zijn er workshops of wordt er feedback gegeven en ontvangen. Zo werken studenten bijvoorbeeld voor LO9 Tax aan belastingaangiften voor een administratie- of accountantskantoor en voeren ze samenstelopdrachten of controle-opdrachten uit. Het afsluitende semester Werkplek 2 staat in het algemeen in het teken van het bouwen van een dashboard voor een organisatie of in het teken van een strategieopdracht.

Onderzoeksvaardigheden

Het ontwikkelen van onderzoeksvaardigheden is gekoppeld aan de leeruitkomsten en vindt geïntegreerd plaats als onderdeel van het onderwijsconcept Design Based Education (DBE). Dit onderwijsconcept gaat uit van design thinking; een iteratief ontwerp- en onderzoeksproces. Studenten ontwikkelen het ontwerpend en onderzoekend vermogen door in ateliers aan praktijkvraagstukken te werken. Het panel concludeert dat door dit concept te hanteren de onderzoeksvaardigheden goed worden ontwikkeld. Studenten laten zien dat zij in staat zijn om integraal naar vraagstukken te kijken en om zelfstandig en methodologisch verantwoord een onderzoek uit te voeren.

Internationalisering

De opleiding streeft naar het inhoudelijk waarborgen van de internationale standaarden van Accountancy. Het streven is om studenten mogelijkheden te bieden voor het opdoen van internationale ervaringen. De Academie waartoe de opleiding behoort wil meer betrokken raken bij de Grand Tour en bij het RUN-EU Network. Dit is een netwerk waar NHL Stenden bij is aangesloten, waarbij studenten van verschillende opleidingen internationale ervaringen op kunnen doen. Het panel moedigt dit voornemen van de academie aan omdat dit aansluit bij de interesse van de studenten om zich breder te ontwikkelen in een internationale context.

Instroom en begeleiding

De instroomeisen zijn volgens de landelijke afspraken van Accountancy. Aankomende studenten worden vanaf de start begeleid door een studietoestant. In de eerste twee jaren zijn er regelmatig individuele gesprekken tussen student en studietoestant. In de regel zijn dit twee gesprekken per semester afhankelijk van de behoefte van de student. Bij de start gaat een studietoestant na of er eventueel sprake is van een functiebeperking die kan leiden tot aanvullende maatregelen. Indien dat het geval is, worden aanvullende voorzieningen geregeld. Studenten kunnen ook in het verloop van hun studie via studietoestant en studentdecaan een aanvraag indienen voor extra voorzieningen. Uit de gesprekken en evaluaties blijkt dat studenten zeer tevreden zijn over de begeleiding. Ze ervaren de begeleiding als persoonlijk en betrokken. De docenten geven aan dat ze er op letten dat de inhoudelijke begeleiding in de ateliers goed wordt afgestemd met de studietoestanting die zich meer richt op persoonlijke en professioneel leiderschap. Volgens het panel is er sprake van een goede afstemming tussen deze inhoudelijke begeleiding en de studietoestanting.

Docenten

Het docententeam heeft een omvang van 27 docenten die betrokken zijn bij alle financiële opleidingen van NHL Stenden. Naast Accountancy is dit de bacheloropleiding FTA en de Ad- en bacheloropleiding Finance & Control. De totale formatie is voldoende om deze opleidingen uit te voeren. Uit het personeelsoverzicht blijkt dat de benodigde inhoudelijke expertise en de onderwijskundige kwaliteiten van een goede kwaliteit zijn. De expertise in Accountancy is in voldoende mate aanwezig en de docenten beschikken op een enkeling na over een mastertitel of hebben een vergelijkbare opleiding gedaan. NHL Stenden Hogeschool biedt verschillende mogelijkheden en trajecten voor het professionaliseren en bekwamen van docenten. Alle docenten beschikken over de kwalificaties in didactiek (BDB) en examinering (BKE) en er zijn gerichte trainingen voor het begeleiden en op het gebied van toetsen. In de afgelopen jaren heeft een aanzienlijk deel van de docenten de cursus feedbackgeletterdheid gevolgd. Daarnaast is er deelgenomen aan een training criteriumgericht interviewen. Tevens is er ruimschoots ervaring aanwezig met de beroepspraktijk. Ruim 60 procent van de docenten heeft in de beroepspraktijk gewerkt en ruim 40 procent van de docenten is nog steeds voor een deel werkzaam in de praktijk. Evaluaties onder studenten bevestigen dit positieve beeld; studenten ervaren de docenten als deskundig, betrokken en bevlogen. Specifiek geven de studenten aan dat de communicatielijnen kort zijn, het contact persoonlijk is en dat docenten zich sterk inzetten bij de inhoudelijke en persoonlijke begeleiding.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De toetsing is in lijn met het toetsbeleid van NHL Stenden. De relatie tussen beoordelingen en leeruitkomsten is eenduidig en studenten zijn vooraf goed geïnformeerd over de toetsing. In de studiehandleidingen worden de toetsen goed uitgelegd en rubrics laten zien wat er wordt verwacht. Het panel merkt op dat alle datapunten die samen leiden tot een oordeel over een leeruitkomst afzonderlijk summatief worden beoordeeld. Het advies is om dit meer in lijn te brengen met de beoogde holistische wijze van toetsen en beoordelen. Ten aanzien van het standaard reflecteren op elke leeruitkomst en op elk niveau, beveelt het panel aan dit te verminderen zodat de inzet van reflecties als datapunten voor de studenten zinvoller wordt.

Het verbeteren en borgen van de toetskwaliteit vindt systematisch plaats en wordt gedegen uitgevoerd. De Examencommissie vervult haar wettelijke taken adequaat en is goed gepositioneerd. Er is sprake van onafhankelijk toezicht op de toetskwaliteit en de toetsing wordt meer dan voldoende geëvalueerd door de Toetscommissie. Het panel is met name onder de indruk van de kwaliteit van de kalibraties en intervisies die intern, met andere opleidingen en met het werkveld plaatsvinden. Deze aandacht leidt tot een gedegen systeem van toetsing en tot tevredenheid bij studenten over de toetsing.

Onderbouwing

Toetsbeleid

De opleiding hanteert het toetsbeleid van de hogeschool zoals dat is uitgewerkt in de *Uitwerkingsnotitie Toetsing* (2020) van NHL Stenden. In het algemeen streeft NHL Stenden naar een veilig en positief leerklimaat waarin studenten talenten kunnen ontwikkelen en studiesucces kunnen ervaren. Het DBE-onderwijs waarbij studenten werken in ateliers en uit wordt gegaan van Design Thinking is hierbij het uitgangspunt. Het geven en ontvangen van feedback is een integraal onderdeel van het leren van de studenten. Het is de bedoeling dat studenten zelf actief feedback verzamelen, zodat ze eigenaar worden van hun eigen leerproces en zich kunnen ontwikkelen tot zelflerende professionals. Het toetsen om te leren is hierbij belangrijker dan het toetsen van het leren. In lijn met dit beleid is het de bedoeling dat het aantal summatieve toetsen in de komende jaren wordt beperkt.

Toetsuitvoering

Het toetsbeleid is naar een toetsprogramma vertaald waarin de leeruitkomsten het uitgangspunt zijn voor de toetsing. Iedere leeruitkomst wordt individueel summatief getoetst aan de hand van een portfoliobeoordeling of door een criteriumgericht interview (CGI). De toetsing bestaat uit het beoordelen van meerdere datapunten, waarbij de volgende drie categorieën voor kunnen komen:

1. Beroepsproducten; zoals een bedrijfsanalyse, een plan van aanpak, of een dashboard. In de eerste twee jaren behoren kennistoetsen ook tot deze categorie van datapunten.

2. Feedback; deze is afkomstig van diverse bronnen zoals van de opdrachtgever, de werkplekbegeleider, de atelierbegeleider of van medestudenten.
3. Reflectie op de leeruitkomst: studenten schrijven bij het aantonen van elke leeruitkomst een reflectie waarin ze reflecteren op de activiteiten die zij hebben ondernomen om een leeruitkomst aan te tonen en wat ze hiervan hebben geleerd of nog te leren hebben.

Ten aanzien van de reflecties op de leeruitkomsten geven studenten aan dat zij deze weinig effectief en zinvol vinden. De gekozen opzet komt er namelijk op neer dat studenten over elke leeruitkomst op elk niveau een reflectie schrijven. Per semester komt dit neer op 4 tot 5 reflecties over de leeruitkomsten die zijn aangetoond. Het panel beveelt de opleiding aan om deze opzet van gemiddeld negen reflecties per jaar te verminderen en meer holistisch te benaderen, zodat het opstellen van reflecties voor de studenten zinvoller wordt en het effect op het leerproces verbetert.

De datapunten van een leeruitkomst worden beoordeeld aan de hand van de volgende vier categorieën met de bijbehorende oordelen:

- onvoldoende (4);
- voldoende (6);
- goed (8);
- uitstekend (10).

De scores per indicator leiden tot een gewogen rekenkundig gemiddelde score per datapunt. Op dezelfde wijze leiden de scores van de datapunten tot een gewogen rekenkundig gemiddelde en een eindscore voor de leeruitkomst. De scores moeten per datapunt 6 of hoger zijn om een leeruitkomst aan te kunnen tonen. Het panel merkt op dat deze wijze van beoordelen een exact en analytisch karakter heeft. Eindcijfers worden bijvoorbeeld berekend met twee cijfers achter de komma. Het panel adviseert de opleiding om meer holistisch te gaan beoordelen. De single point rubric die wordt gebruikt is hiervoor een goed vertrekpunt.

Beoordelen van het eindniveau:

De beoordeling van het eindniveau bestaat uit drie onderdelen: Het eerste onderdeel is de beoordeling van de Bedrijfsanalyse. De toetsing vindt plaats op basis van een dossier met diverse datapunten, waaronder juridische, financiële en fiscale analyses, en een adviesgesprek met de ondernemer van het bedrijf. Het tweede onderdeel is het beoordelen van een onderzoeksrapport naar het performance management van een onderneming of organisatie. Studenten leveren hiervoor diverse datapunten op die worden beoordeeld aan de hand van een portfolio-beoordeling en aansluitend worden studenten individueel beoordeeld aan de hand van een CGI. Het derde onderdeel is de landelijke OAT. Het panel stelt vast dat de beoordeling van dit afstudeerprogramma zorgvuldig wordt uitgevoerd.

Borging kwaliteit toetsing en beoordeling

De borging van de toetskwaliteit is volgens het panel van een goede kwaliteit. De docenten beschikken over de Basis Kwalificatie Examinering (BKE) en leden van de Examencommissie en de Toetscommissie beschikken over de Senior Kwalificatie Examinering (SKE) of zijn daarmee bezig. Daarnaast wordt het vierogenprincipe standaard toegepast bij het ontwikkelen van toetsen. Het vierogenprincipe wordt ook standaard toegepast bij assessments en mondelinge toetsen. Regelmatig vinden er kalibratiesessies en intervisiebijeenkomsten plaats, zoals tijdens de maandagmiddagsessies die tijdens het invoeren van het nieuwe onderwijs wekelijks werden gehouden.

De kwaliteitsborging van de toetsing en administratie van examens is in handen van de Examencommissie Economics & Logistics. Deze Examencommissie is ingesteld voor vier bacheloropleidingen en twee Ad-opleidingen en heeft zes leden. De opleiding is in deze commissie vertegenwoordigd. Namens de Examencommissie voert de Toetscommissie steekproefsgewijs evaluaties uit om de kwaliteit van de toetsing te waarborgen. Beide commissies zijn goed gepositioneerd om onafhankelijk de toetskwaliteit te borgen en evaluaties uit te voeren. Jaarlijks benoemt de Examencommissie de examinatoren en controleert de Examencommissie steekproefsgewijs de toetsing. Voor toetsen van het afstudeerprogramma voert de Examencommissie deze controle zelf uit. De controle van de overige toetsen wordt door de Toetscommissie uitgevoerd. De Examencommissie overlegt regelmatig met het management en de Curriculumcommissie waarbij onder andere de bevindingen van de steekproeven en evaluaties worden besproken. Een aandachtspunt dat de Examencommissie recent heeft aangegeven is dat de datapunten over het algemeen summatief van aard zijn. Volgens de examencommissie zouden de summatieve datapunten dan ook onderdeel moeten zijn van het toetsprogramma, zodat de toetskwaliteit beter kan worden geborgd. Dit aandachtspunt sluit aan bij de bevinding van het panel dat in de uitvoering relatief veel summatief wordt getoetst.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Aan de hand van de beoordeelde eindwerken stelt het panel vast dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd. Dit betreft zowel het hbo-bachelorniveau (NLQF 6) als het vakinhoudelijke niveau. De beroepsproducten zijn relevant en geven een compleet beeld. Na de OAT werken studenten met name in de beroepspraktijk aan het eindniveau van de leeruitkomsten. De studenten doen daardoor waardevolle praktijkervaring op en het studeren gaat geleidelijk aan over naar het werken in de beroepspraktijk. Afgestudeerden komen terecht in passende functies en ze voldoen aan de verwachtingen van het werkveld. Werkgevers merken op dat de opleiding goed inspeelt op ontwikkelingen in het beroep zoals meer aandacht voor het belang van communicatieve vaardigheden, persoonlijk leiderschap, ethiek en duurzaamheid. Dit is in lijn met de bevindingen van het panel van een praktijkgerichte opleiding die nauw verbonden is met het werkveld. De opleiding bereidt bovendien goed voor op de post-hbo-opleiding Accountancy MKB waarmee alumni een stap kunnen zetten naar het theoretisch getuigschrift van AA (accountant administratieconsulent).

Onderbouwing

Het afstudeerprogramma

Het afstudeerprogramma bestaat uit het OAT-examen, een Bedrijfsanalyse en het afsluitende semester Werkplek 2. Voor Bedrijfsanalyse werken studenten in een groep voor een bestaande onderneming of organisatie aan een uitgebreide bedrijfsverkenning. Vervolgens werken ze een financieel plan uit waarbij ze de financiële, juridische en fiscale risico's identificeren en aangeven hoe deze risico's zijn te beheersen. In het afsluitende semester Werkplek 2 doen studenten per week twee dagen onderzoek, werken ze twee dagen mee in de praktijk en tonen ze het eindniveau van leeruitkomsten LO2 en LO3 aan. Daarnaast komen ze één dag per week naar de opleiding om aan hun praktijkdossier te werken. Tijdens deze terugkomdagen zijn er inhoudelijke workshops, is er begeleiding en is er aandacht voor de vaardigheden als onderzoekend vermogen, adviseren, organisatiesensitiviteit en ethisch handelen. Studenten ontvangen tijdens deze dagen feedback van atelierbegeleiders en van medestudenten. Tijdens de bijeenkomsten overleggen ze over de aanpak van de opdrachten en uiteindelijk leidt dit tot een praktijkdossier dat wordt beoordeeld.

Producten van afgestudeerden

Het OAT-examen is het eerste onderdeel van het afstudeerprogramma. Het slagingspercentage ligt met gemiddeld 60 procent gelijk aan het landelijk gemiddelde. Dat is een uitstekende prestatie aangezien studenten dit landelijke examen al in het derde jaar afleggen, terwijl bij vergelijkbare opleidingen dit in het vierde jaar plaatsvindt. Studenten ervaren de OAT als een hoogtepunt van

de opleiding waarin kennis en inzicht in Accountancy integraal wordt getoetst. In de laatste drie semesters is er ruimte voor het opdoen van praktijkervaring, het ontwikkelen van vaardigheden en is er ook ruimte voor minorvakken. Positief is ook dat studenten van deze opleiding met succes deelnemen aan de landelijke competitie voor accountancy opleidingen, waarbij in het vorige studiejaar de finale is gewonnen door een groep van deze opleiding.

De beroepsproducten voortkomend uit Bedrijfsanalyse en Werkplek 2 zijn passend voor de beroepspraktijk en inhoudelijk relevant voor de opdrachtgevers. Uit de producten blijkt bovendien dat het onderzoekend vermogen goed is ontwikkeld. Het panel merkt wel op dat de beroepsproducten van Werkplek 2 niet direct de startactiviteiten zijn die het panel zou verwachten van een accountantsopleiding, zoals samenstelactiviteiten en controlerende activiteiten. De opleiding geeft aan dat LO8 Audit en Assurance met name in Werkplek 1 aandacht krijgt en wordt aangetoond in Bedrijfsanalyse. Volgens het panel laat dit zien dat het afstudeerprogramma doordacht is opgesteld en een compleet beeld geeft van het eindniveau dat wordt gerealiseerd.

Functioneren afgestudeerden B Accountancy

Afgestudeerden geven aan dat zij goed worden voorbereid voor de arbeidsmarkt of voor een vervolgopleiding. Na het behalen van het bachelordiploma kunnen afgestudeerden na enige jaren praktijkervaring doorgroeien naar de functie Accountant-Administratieconsulent (AA). De opleiding biedt hiervoor in samenwerking met De Hanze een post-hbo-opleiding aan die in twee à drie jaar is af te ronden en waarna men, na afronding van tevens een praktijkopleiding, de titel AA kan voeren. Werkveldvertegenwoordigers zijn tevreden over de kennis, het inzicht en de communicatieve vaardigheden van de afgestudeerden. Daarnaast is het onderzoekend vermogen goed ontwikkeld en laten afgestudeerden zien dat ze zelfstandig kunnen opereren in de beroepspraktijk. De afgestudeerden zijn ook adequaat opgeleid als het gaat om de thema's duurzaamheid, ethiek en communicatieve vaardigheden. Dit laat zien dat de opleiding er in slaagt om professionals op te leiden die in staat zijn om zich op persoonlijk en professioneel vlak blijvend in de praktijk te ontwikkelen en daarmee blijvend van waarde zijn voor de beroepspraktijk.

Eindoordeel over de opleiding

	B Accountancy
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis hiervan beoordeelt het visitatiepanel de kwaliteit van de bestaande hbo-bacheloropleiding B Accountancy van NHL Stenden Hogeschool als **positief**.

Aanbevelingen

Standaard 3

- Het panel beveelt de opleiding aan om deze opzet van gemiddeld negen reflecties per jaar te verminderen en meer holistisch te benaderen, zodat het opstellen van reflecties voor de studenten zinvoller wordt en het effect op het leerproces verbetert.

Bijlagen

1. Bezoekprogramma

Programma maandag 13 oktober 2025:

Tijd	Thema	Gespreksdeelnemers
11.30 - 12.00	Gesprek met MT	Teamleider Ad F&C, Teamleider B F&C Leeuwarden & B Acc., Teamleider a.i. B F & C Leeuwarden & B Acc., Academie Directeur Business and Leadership.
13.00 - 13.45	Gesprek studenten Ad Finance & Control	Student dual, jaar 1 Student voltijd jaar 2, uitstroomprofiel F&C Student dual jaar 2, uitstroomprofiel FTA Student dual jaar 2, uitstroomprofiel F&C (afgest. per sept 25) Student dual jaar 2, uitstroomprofiel F&C (afgest. per sept 25)
14.00 - 15.00	Gesprek studenten B Finance & Control	Student jaar 2 (Emmen) Student jaar 3 (Emmen) Student jaar 3 (Leeuwarden) Student jaar 4 (Emmen) Student afgestudeerd per juli 2025
	B Accountancy	Student jaar 3 (2x) Student jaar 4 Student afgestudeerd per juli 2025
15.15 - 16.00	Gesprek docenten Ad Finance & Control	Docent Strategisch management, Operations en Management accounting, Docent Finance, Operations & Reporting, Docent Financial Accounting, Audit & Assurance, ICAIS, Docent Strategic Management. Governance, Risk and Compliance. Coordinator Ad Finance,
16.15 - 17.00	Gesprek docenten Bachelor Finance & Control	Docent Governance, Risk and Compliance, Docent Performance management & reporting, Docent Performance Management, Finance, Operations & Reporting, Docent Reporting & Controlling, Docent Lectoraat GEPO, Governance, Risk and Compliance, Performance Management. Betekeniseconomie, Docent Finance, Operations & Reporting.
	Bachelor Accountancy	Docent Financial Accounting, Internal Control and Accounting Information Systems, Management Control, Management Accounting, Docent Financial Accounting, Vaardigheden, Docent Accountancy, Tax.

Programma dinsdag 14 oktober 2025

Tijd	Thema	
09.00 – 10.00	Gesprek borging	Voorzitter Examencommissie, Secretaris Examencommissie, Voorzitter Toetscommissie, Voorzitter Curriculumcommissie, Lid Curriculumcommissie, Lid Curriculumcommissie, Voorzitter Opleidingscommissie, Student-lid Opleidingscommissie.
10.00 – 10.15	Pauze	
10.15 – 11.15	Alumni en werkveld Ad Finance & Control	Werkveldvertegenwoordiger @Verhoef, eigenaar, Advies en administratie, Alumnus F&C dual (2021), Assistent Controller Kwekerij Baas.
	B Finance & Control	Werkveldvertegenwoordiger Fresenius Kabi, Financieel directeur, Werkveldvertegenwoordiger Finanze, programmamanager, Financiële dienstverlening Alumnus (afst. 2022), Countus, bedrijfsspecialist Agro.
	B Accountancy	Werkveldvertegenwoordiger Bentacera, partner Audit, Accountancy en advieskantoor, Werkveldvertegenwoordiger Aaff, Werkveldvertegenwoordiger Clusterdirecteur Fryslân, Accountancy en advieskantoor, Alumnus (afstudeerjaar 2024), Staff Audit, Deloitte.
11.15 – 12.00	Gesprek met MT	Teamleider Ad F&C, Teamleider B F&C Leeuwarden & B Acc. (vanaf sept. 2025), Teamleider a.i. B F & C Leeuwarden & B Acc., Academie Directeur Business and Leadership.
12.00 – 15.00	Beoordelingsoverleg Panel	
15.00 – 15.15	Terugkoppeling bevindingen panel	
15.15 – 15.30	Pauze	
15.30 – 16.30	Ontwikkelgesprek	Onderwerp: Het opleiden van de future proof finance professional; Toetsing/afstuderen in relatie tot de omvang afstudeerdossier.

2. Bestudeerde documenten

CEA-eindtermen in curriculum,
Course document B Accountancy,
Handleidingen afstuderen B Accountancy,
Jaarverslag Examencommissie Academie Economics & Logistics 2023 – 2024,
Kalibratieverslagen,
NSE en medewerkerstevredenheidsonderzoek,
Opleidings- en examenreglement B Accountancy,
Overzicht ingezet personeel,
Verslagen werkveldcommissies B Accountancy,
Verslag werkveldcommissie gezamenlijke Financiële opleidingen,
Rendementscijfers en instroomcijfers,
Rendementscijfers OAT,
Vijftien eindwerken B Accountancy,
Zelfevaluatie rapport Financiële opleidingen NHL Stenden Hogeschool (2025).